mování, předkládání a vyvěšování mzdových a pracovních podmínek (§ 61, o dodávkových knížkách a zápisech v nich (§ 7) a přestoupení ustanovení a zákazů uvedených v §§ 30 a 31 trestají se pokutou do 1000 Kč., nebo vězením až do jednoho měsíce.

(2) Přestoupení řádů a tarifních smluv (§§ 14 až 21) trestá se pokutou od 50 do 10.000 Kč., nebo vězením až do tří měsíců.

(3) U podnikatelů, skladovních mistrů a zprostředkovatelů, kteří byli trestáni pro přestupky, uvedené v odst. 1. a 2., několikráte, může při opětovném odsouzení úřad vysloviti jako následek trestu, že jsou vyloučeni z vykonávání podnikatelské nebo zprostředkovací činnosti. Přestoupení tohoto zákazu podléhá trestu vězení do šesti měsíců.

(4) Výkon moci trestní přísluší politickým úřadům I. stolice.

§ 35.

Pokuty podle tohoto zákona uložené připadají státní pokladně pro úkoly sociální péče. Vymáhá je politický úřad I. stolice.

§ 36.

Tento zákon nabude účinnosti šest měsíců po vyhlášení.

§ 37.

Ministru sociální péče se ukládá, aby jej uvedl ve skutek v dohodě se zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Dr. Winter v. r.

Zákon ze dne 30. ledna 1920, čís. 82, kterým se upravují právní poměry domovníků.

(Vyhlášen v částce XVI. Sb. z. a n. dne 17. února 1920).

§ 1.

Pracovní poměr domovnický může býti založen buď ústní nebo písemnou smlouvou, anebo písemným prohlášením vlastníka domu nebo jeho oprávněného zástupce, vydaným na základě kolektivní smlouvy a doručeným zaměstnanci.

Domovníky (správci domu, vrátnými) po rozumu tohoto zákona jsou muži nebo ženy, kterým bylo svěřeno vlastníkem domu nebo jeho zástupcem, aby měli dohled na dům, udržovali v něm čistotu a pořádek a obstarávali jinaké práce, týkající se správy domu.

O nich neplatí ustanovení čeledního řádu.

§ 2.

Osoby, které vykonávají tyto práce v budovách, určených výhradně průmyslovým nebo živnostenským účelům, podléhají ustanovením tohoto zákona jen, pokud nejsou spoluzaměstnány jako dělníci v podniku; v tomto případě podléhají ustanovením živnostenského řádu.

§ 3.

Zákon nevztahuje se též na osoby zaměstnané takovými pracemi v budovách určených výhradně pro veřejné úřady a ústavy, jsou-li státními nebo veřejnými zřízenci.

§ 4.

Zpravidla buď pro každý dům ustanoven domovník. Vlastníku domu jest však dáno na vůli, aby obstarával domovnické práce sám, nebo je obstarávati dal svými služebnými. Tito nepodléhají pak tomuto zákonu. Pro několik domů může ustanoven býti jediný domovník, je-li s to, aby ve všem dostál svým povinnostem, a nevadí-li tomu policejní důvody.

§ 5.

Domovníku náleží, aby hájil bedlivě a poctivě zájmů vlastníkových, týkajících se domu jeho správě svěřeného, oznámil ihned vlastníku nebo jeho zástupci závady v domě, ze kterých by mohla povstati újma na zdraví, životu nebo majetku vlastníku domu, nebo jiným osobám, a aby dbal, aby nebyl poškozován dům a jeho místnosti i příslušenství. Za škodu, povstalou jeho opominutím, jest zodpověden. Příkazů vlastníka nebo jeho zmocněnce (zástupce), co do správy domu a dohledu naň, jest povinen poslechnouti. Domovník jest také povinen oznámiti majiteli domu nebo jeho zástupci závady a stížnosti, přednesené jemu nájemníky (přednostou domácnosti anebo jeho zástupcem).

§ 6.

Zejména mu náleží také pečovati o čistotu a osvětlování domu a to na chodbách, schodištích a jiných místnostech, přístupných vůbec nájemníkům a jiným osobám, a dohlížeti na vodovod a osvětlovací zařízení. Pokud jest k tomu povinen vlastník, náleží také domovníku čistiti a za náledí posypávati chodník před domem podle vydaných nařízení. Jest dále povinen obstarávati pochůzky potřebné pro správu domu a s ní spojené, jakož i veškeré práce, které se ukládají veřejnými úřady v domech, jako doručování upozornění, příkazův a pod.

Kromě takových prací, vyžadovaných správou, nejsou povinni domovníci konati bezplatné služby; konají-li jinaké služby, sluší je odměňovati podle mzdy v místě obvyklé.

§ 7.

Není-li jinak ujednáno, může domovník vykonávati jinaké své zaměstnání. Je-li však zaměstnán po delší dobu mimo dům nebo po nějakou dobu nepřítomen ve vlastních věcech, náleží mu, aby se na své útraty a svou odpovědnost postaral o způsobilého zástupce v domovnických pracích. Není-li jinak ujednáno, vyžaduje se schválení vlastníka nebo jeho zástupce, má-li býti domovník přes tři dny mimo dům.

§ 8.

Domovníkovi dlužno dáti vhodný, světlý a k řádnému používání způsobilý byt, pokud možno o dvou místnostech (pokoj a kuchyň) blízko domovních dveří. Byly-li mu vykázány místnosti stavebnímu řádu, policejním a zdravotním nařízením odporující, může ihned domovnický poměr zrušiti a žádati náhradu škody (§ 14).

§ 9.

Mimo byt a náhradu hotových výloh, spojených se správou domu, přísluší domovníku za konané práce od vlastníka odměna smluvená nebo v místě obvyklá. Výše její může stanovena býti v kolektivních smlouvách učiněných mezi organisacemi vlastníků domův a organisacemi domovníků, a jest pak závazna v obvodu, pro který byla smlouva učiněna. S nájemníky může vlastník domu ujednati, aby tuto odměnu platili přímo domovníkovi podle výše nájemného.

Za každé otevření domovních dveří v době, po kterou má býti dům podle schváleného domovního řádu uzamčen, zaplatí strana, otevření žá-

dající, poplatek domovníku. Tento poplatek určí se domovním řádem, schváleným pro celou obec policejní správou, příslušnou pro obec.

Se svolením vlastníka domu může dáti domovník nájemcům, podnájemníkům, klíč domovní za poplatek, mezi nimi ujednaný. Není-li ujednání, rozhoduje poplatek, určený ve schváleném domovním řádě. Dal-li klíč vlastník sám nájemníkům, podnájemníkům, jest povinen odškodniti domovníka podle tohoto ustanovení. Nájemníci jsou pak zodpovědni za škodu, která povstala opominutím jejich nebo jejich příslušníků.

§ 10.

Domovnický poměr může býti zrušen oběma stranami výpovědí na čtvrt roku předem v obvyklých lhůtách pro nájmy, nebyla-li smluvena lhůta delší; výpověď dána býti může soudně u okresního soudu, v jehož obvodu jest byt, nebo mimosoudně. Byla-li ujednána výpovědní lhůta a není-li pro obě strany stejná nebo zákonná, platí lhůta delší nebo zákonná.

Proti výpovědi lze podati do osmi dnů námitky u okresního soudu; o nich se jedná a rozhoduje podle obdoby řízení ve věcech nájemních se lhůtami tam určenými. To platí též o výpovědi mimosoudně dané.

§ 11.

Z důležitých příčin může zrušen býti domovnický poměr i bez výpovědi. Zdali jsou příčiny důležitými, posoudí, je-li o to rozepře, soud.

§ 12.

Takovými důležitými příčinami, pro které může vlastník domu poměr ihned zrušiti, jsou zejména:

1. dopustil-li se zaměstnaný zpronevěry, krádeže nebo jiného činu, který ho činí nehodným zaměstnavatelovy důvěry;

2. byla-li jeho vinou způsobena značná škoda pro dům nebo vlastníku domu, jeho zástupci nebo nájemníkům;

3. chová-li se přes napomenutí neslušně, urážlivě nebo hrubě k vlastníku domu, jeho zástupci nebo jejich rodinám, nájemníkům nebo členům jejich rodin anebo chovají-li se tak osoby s ním bydlící;

4. není-li schopen konati převzaté práce nebo zanedbává-li je, byv napomenut, po delší dobu, nebo zdráhá-li se podrobiti se nařízením daným pro správu domu;

5. vede-li zaměstnaný neb osoby s ním bydlící nemravný nebo pohoršlivý život, neb oddává-li se opilství.

§ 13.

Za důležitý důvod, ze kterého může zaměstnaný před časem zrušiti poměr, považuje se zejména:

1. je-li nebo stane-li se neschopným konati domovnické práce nebo nemůže-li je zastati bez újmy pro své zdraví;

2. dopustil-li se zaměstnavatel činů, porušujících mravnost, nebo značných urážek proti němu nebo jeho příslušníkům, nebo nezabrání-li tomu svým lidem;

3. zadržuje-li mu bez důvodu mzdu nebo ho v ní zkracuje, poskytne-li mu byt zdraví škodlivý, neb obmezuje-li ho v jeho užívání;

4. porušuje-li zaměstnavatel jiná podstatná ustanovení smlouvy, nebo zákon, nebo hledí-li svésti domovníka k nezákonnostem.

§ 14.

O náhradě, jež přísluší za bezdůvodné předčasné zrušení poměru, o jejím promlčení a o vysvědčení platí ustanovení obecného zákona občanského o služební smlouvě.

§ 15.

Práva, jež příslušejí domovníku podle §§ 6, odst. 2., 8., 10., 11. a 14., nemohou býti ujednáním vyloučena ani obmezena. Ustanovení §§ 6, odst. 1., pak 7. a 9. mohou býti změněna písemnou smlouvou.

§ 16.

Veškeré spory mezi vlastníkem domu a domovníkem přísluší rozhodovati řádným soudům podle zákona o soudní příslušnosti povolaným.

§ 17.

Zákon o nemocenském pojištění z 30. března 1888, č. 33 ř. z., ze dne 20. listopadu 1917, č. 457 ř. z., a ze dne 15. května 1919, č. 268 Sb. zák. a nař., vztahuje se také na domovníky, pokud nevykonávají domovnické práce jenom jako vedlejší zaměstnání nebo příležitostně (§ 1 uved. zákona).

§ 18.

Kolektivní smlouvy, ujednané v rámci tohoto zákona mezi organisacemi majitelů domův a mezi organisacemi domovníků, jsou závazny pro obě strany, náležejí-li navzájem k organisacím, které ujednaly smlouvu.

§ 19.

Tento zákon nabude účinnosti měsíc po vyhlášení.

Jej provésti náleží ministru spravedlnosti, sociální péče a vnitra.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Dr. Veselý v. r.
Dr. Winter v. r.
Švehla v. r.

Sociální pojištění.

Zákon ze dne 17. prosince 1919, čís. 2,

o změně některých ustanovení, upravujících pensijní nároky a vstup do výslužby, jakož i o některých výhodách pro státní zaměstnance.

(Vyhlášen v částce I. Sb. z. a n. dne 5. ledna 1920).

Článek I.

§ 11 zákona ze dne 14. května 1896, č. 74 ř. z., se zrušuje a § 1, odst. 2., jakož i §§ 5, 7, 8, 9, 10 a 12 tohoto zákona nahražují se těmito ustanoveními:

§ 1, odst. 2.

Normální odpočivné státního úředníka nebo státního učitele nesmí býti vyměřeno částkou nižší než 1800 K a normální odpočivné sluhy (podúředníka a sluhy) nižší než 1400 K.

§ 5.

Vdovám po státních úřednících a státních učitelích, zařazených do určité hodnostní třídy patří pense v této výměře:

1. Neměl-li manžel ještě nároku na pensi (§§ 1 neb 2 citov. zák.) a zemřel-li za trvání služebního poměru, ve výši 40% pensijního základu;